



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.15.2025.EL

Pani
Katarzyna Pawlak
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. T. Kościuszki 1
59-330 Ścinawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 26.09.2025 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 13 października 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie
Kierownik jednostki kontrolowanej	Katarzyna Pawlak zatrudniona na stanowisku Kierownika MGOPS w Ścinawie od 1.05.2022 r. (akta kontroli str.49)
Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. od dnia 1.01.2024 r. do dnia 20.08.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 20.08.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" od dnia 1.01.2024 r. do dnia 20.08.2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ¹ 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² , 3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ³ , 4. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ⁴ , 5. art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ⁵ . Plan kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK).

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 224 ze zm.)

³ (t. j. Dz. U z 2025 r. poz. 1208) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

⁴ ((t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438 ze zm.) – zwana dalej ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów.

⁵ (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) – zwana dalej ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 20 sierpnia 2025 r. do dnia 12 września 2025 r.

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.311.2025.EL z dnia 4 sierpnia 2025 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.312.2025.EL z dnia 4 sierpnia 2025 r.

(akta kontroli str.11-14)

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **negatywnie**.

II. Ustalenia kontroli

III.

Kontrola w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ścinawie została przeprowadzona w dniach 20, 21 i 22 sierpnia 2025 r.

Kontrolę wpisano pod poz. nr 11 Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie Panią Katarzynę Pawlak.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Katarzyna Pawlak – Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie.

2. [REDAKTED]

Informacje ogólne:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie został utworzony na mocy Uchwały nr XIV/46/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Ścinawie z dnia 26 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr C/331/14 Rady Miejskiej w Ścinawie z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie nadania Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie oraz Uchwały nr XVIII/119/16 Rady Miejskiej w Ścinawie z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie oraz Uchwały nr XII/75/19 Rady Miejskiej w Ścinawie z dnia 24 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 2/2023 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie oraz Zarządzeniem nr 9/2023 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie.

(akta kontroli str.51)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Katarzyna Pawlak – Kierownik MGOPS w Ścinawie od 1.05.2022 r. do nadal,

[Redacted text block]

Pracownicy przeprowadzający wywiady z dłużnikami alimentacyjnymi:

[Redacted text block]

5.

(akta kontroli str.53)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownicy socjalni tut. Ośrodka przeprowadzali wywiady z dłużnikami alimentacyjnymi w siedzibie MGOPS w Ścinawie poza godzinami pracy wykonywanej przez pracowników socjalnych w ramach obowiązków wynikających z ustawy o pomocy społecznej, a następnie nadgodziny poświęcone na przeprowadzenie wywiadu z dłużnikami alimentacyjnymi były przez pracowników odbierane. Nadmieniam, że z powodu niewielkiej ilości tego typu spraw oraz przy niskiej frekwencji dłużników alimentacyjnych wzywanych na wywiad, czynności te były wykonywane sporadycznie. W związku z powyższym pracodawca nie ponosił żadnych dodatkowych kosztów zatrudnienia. Począwszy od dnia kontroli wywiady z dłużnikami alimentacyjnymi są przeprowadzane wyłącznie przez pracowników działu świadczeń

rodzinnych upoważnionych do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych”.

(akta kontroli str.111)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosków poprzez umieszczanie stosownych informacji na tablicach ogłoszeń w siedzibie tut. Ośrodka, na stronie internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie oraz w kontaktach bezpośrednich i telefonicznych ze świadczeniobiorcami”.

(akta kontroli str.55)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie realizuje wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w formie przelewu bankowego na wskazany przez świadczeniobiorcę nr rachunku bankowego lub w formie przekazu pocztowego.

(akta kontroli, str.57)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie pracuje:
poniedziałek, środa, czwartek i piątek od 7:30 do 15:30
wtorek od 8:00 do 16:00

(akta kontroli str.59)

Z informacji przekazanej przez kierownika MGOPS w Ścinawie wynika, iż: *„W okresie objętym kontrolą do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie nie wpłynęły żadne skargi na realizację kontrolowanych zagadnień ani na pracowników realizujących zadania objęte kontrolą”.*

(akta kontroli str.61)

A) Sprawy organizacyjne:

Burmistrz Ścinawy upoważnił:

- Panią Katarzynę Pawlak – Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie:
 - a) do prowadzenia postępowania z zakresu świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Zarządzenie nr G/106/22 z dnia 9.05.2022 r.
 - b) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznania jednorazowego świadczenia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Zarządzenie nr G/108/22 z dnia 9.05.2022 r.
 - c) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych wobec dłużników alimentacyjnych – Zarządzenie nr G/110/22 z dnia 9.05.2022 r.
 - d) do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Zarządzenie nr G/111/22 z dnia 9.05.2022 r.

- e) do podejmowania wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Zarządzenie nr G/171/25 z dnia 11.08.2025 r.

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Zarządzenie nr G/91/23 z dnia 11.05.2023r.
- b) do prowadzenia postępowań w sprawach przyznawania jednorazowego świadczenia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji – Zarządzenie nr G/93/23 z dnia 11.05.2023 r.
- c) do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych wobec dłużników alimentacyjnych – Zarządzenie nr G/95/23 z dnia 11.05.2023 r,
- d) do występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Zarządzenie nr G/96/23 z dnia 11.05.2023 r.
- e) do podejmowania wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Zarządzenie nr G/172/25 z dnia 11.08.2025 r.

- a) do przekazywania do biur informacji gospodarczych informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych określonych w art. 8a i art. 8b ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Zarządzenie nr G/312/2015 z dnia 11.12.2015 r.
- b) do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego – Zarządzenie nr G/64/2016 z dnia 31.03.2016 r.
- c) do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych – Zarządzenie nr G/188/2016 z dnia 5.08.2016 r.

- d) do prowadzenia postępowań w sprawach o jednorazowe świadczenie w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” – Zarządzenie nr G/4/2017 z dnia 2.01.2017 r.
- e) do podejmowania wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w tych sprawach decyzji oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Zarządzenie nr G/173/25 z dnia 11.08.2025 r.

- a) do prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń rodzinnych – Zarządzenie nr G/26/2019 r. z dnia 5.02.2019 r.
- b) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznania jednorazowego świadczenia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” – Zarządzenie nr G/28/2019 z dnia 5.02.2019 r.
- c) do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego – Zarządzenie nr G/29/2019 z dnia 5.02.2019 r.
- d) do podejmowania wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w tych sprawach decyzji oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Zarządzenie nr G/174/25 z dnia 11.08.2025 r.

- a) do prowadzenia wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych – Zarządzenie nr G/193/2017 z dnia 29.09.2017 r.

- a) do prowadzenia wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych – Zarządzenie nr G/151/2021 z dnia 26.08.2021 r.

- a) do prowadzenia wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych – Zarządzenie nr G/2/22 z dnia 3.01.2022 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych
– Zarządzenie nr G/128/24 z dnia 6.06.2024 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych
– Zarządzenie nr G/129/24 z dnia 6.06.2024 r.

(akta kontroli str.63-70)

Działalność MGOPS w Ścinawie w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie**.

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 20.08.2025 r. do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie wpłynęło 335 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 8 wniosków. Do innych organów według właściwości przekazano 1 wniosek. Nie zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 3 wnioski.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 20.08.2025 r. Ośrodek wydał 674 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 21 decyzji odmownych. Od treści decyzji 5 wnioskodawców wniosło odwołanie do organu II instancji. Do dnia kontroli SKO w 1 przypadku utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję, w 4 przypadkach uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W okresie objętym kontrolą do dnia kontroli w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ścinawie wypłacono 2 855 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 668,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 2 042,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 145,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 8

Ośrodek wypłacił 2 057 dodatków do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 4,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 75,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 179,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 112,

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 45,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 282,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 111,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 563,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 686.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 5 722 zasiłków pielęgnacyjnych, 975 świadczeń pielęgnacyjnych, 26 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 21 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 284 świadczeń rodzicielskich.

MGOPS w Ścinawie w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 20.08.2025 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 6 041 145,32 zł.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1. M.W. – OPS.8127.64.ZRD.2025 z dnia 23.07.2025 r.
2. M.W. – OPS.8127.ŚR.3.JZ.2025 z dnia 23.07.2025 r.
3. E.P. – OPS.8127.29.ZRD.2024 z dnia 20.11.2024 r.
4. H.K. – OPS.8127.1.SZO.2024 z dnia 17.12.2024 r.
5. K.D. – OPS. 8127.56.ZRD.2025 ze zm. z dnia 24.03.2025 r.
6. P.K. – OPS.8127.93.ZDR.2024 z dnia 13.06.2024 r.
7. S.Z. – OPS.8127.32.ZRD.2024 z dnia 26.11.2024 r.
8. M.J. – OPS.8127.31.ZRD.2024 z dnia 21.11.2024 r.
9. P.Ł. – OPS.8127.27.ZRD.2024 z dnia 19.11.2024 r. ze zm.
10. M.A. – OPS.8127.18.ŚP.2024 z dnia 18.07.2024 r. ze zm.
11. R.Ł-S. – OPS.8127.32.ZP.2025 z dnia 19.03.2025 r.
12. E.S. – OPS.8127.33.ZP.2025 z dnia 21.03.2025 r.
13. A.K. – OPS.8127.9.ŚR.2024 z dnia 22.08.2024 r.,
OPS.8127.41.ZP.2025 z dnia 6.05.2025 r.
14. E.P. – OPS.8127.SR.3.2025 z dnia 22.01.2025 r.
15. D.W. – OPS. 8127.4.ŚP.2025 z dnia 17.02.2025 r.,
OPS.8127.17.ZP.2025 z dnia 7.02.2025 r.
16. J.B. – OPS.8127.ŚR.10.2025 z dnia 18.07.2025 r.
17. R.Z. – OPS.8127.40.ZRD.2024 z dnia 12.12.2024 r.
18. CZ. M. – OPS.8127.60.Zp.2025 z dnia 24.07.2025 r.
19. S.K. – OPS.8127.7.JZ.2024 z dnia 18.03.2024 r.
20. A.O. – OPS.8127.28.ZRD.2024 z dnia 19.11.2024 r.
21. N.W. – OPS.8127.16.ZRD.2024 z dnia 14.11.2024 r.
22. S.J. – OPS.8127.1.ZRD.2024 z dnia 7.11.2024 r.
23. D.K. – OPS.8127.50.ZRD.2025 z dnia 17.01.2025 r.
24. B.W.-W. – OPS.8127.11.ZRD.2024 z dnia 8.11.2024 r.
25. U.K. – OPS.8127.5.ZRD.2024 z dnia 8.11.2024 r.
26. J.N. – OPS.8127.15.ZRD.2024 z dnia 14.11.2024 r.
27. P.K. – OPS.8127.7.ZRD.2024 z dnia 8.11.2024 r.
28. N.M. – OPS.8127.21.ŚP.2024 z dnia 13.08.2024 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 31 zasiłków rodzinnych oraz 46 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 2,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 8,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 3,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 19,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 10,
- 1 specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 5 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 świadczeń rodzicielskich.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ścinawie w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (obowiązującym w dniu wydania decyzji na okres zasiłkowy 2023/2024)⁶ oraz aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna⁷.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

MGOPS w Ścinawie samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,

⁶ (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)

⁷ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub zupełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do dnia kontroli, tj. 20.08.2025 r. występował do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskami o podanie informacji sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o których mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne. Organ występował do ZUS z wnioskami wobec osób, które wcześniej nie miały wyliczonych okresów składkowych i nieskładkowych”.

(akta kontroli, str.71)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach, Organ ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu, nie zweryfikował dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy, do czego jest zobligowany na mocy art. 23b ust. 1 pkt 1⁸ ustawy

⁸ Organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych (...), odpowiednio: 1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b,

o świadczeniach rodzinnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy zasiłek rodzinny na dziecko przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. Natomiast w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Definicja dochodu rodziny oraz dochodu członka rodziny zawarta jest natomiast w art. 3 pkt 2⁹ oraz pkt 2a¹⁰ ww. ustawy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych Organ przed wydaniem decyzji przyznającej świadczenie rodzinne uzależnione od kryterium dochodowego, nie weryfikuje w systemie empatia dochodów wszystkich członków rodziny, ponieważ przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych błędnie założono, że weryfikacji pod względem dochodów podlegają pełnoletni członkowie rodziny”.

(akta kontroli str.113)

2. W skontrolowanych sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych w pouczeniu decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia decyzji Organ błędnie poucza Strony o środkach zaskarżenia decyzji. Organ wskazał, że Strona może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty doręczenia, co jest niezgodne z art. 127 § 1 k.p.a.¹¹.

Decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania¹². Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania¹³ oraz zasady udzielania informacji¹⁴ na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzjach dotyczących przyznania prawa do świadczeń rodzinnych Organ w części dotyczącej pouczenia omyłkowo wskazywał niewłaściwy środek zaskarżenia – odwołanie do

art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości: a) dochodu, b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu, c) należnego podatku.

⁹ Dochódzie rodziny - oznacza to sumę dochodów członków rodziny

¹⁰ Dochódzie członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c.

¹¹ Decyzja wydana w pierwszej instancji, od której uzasadnienia organ odstąpił z powodu uwzględnienia w całości żądania strony, jest ostateczna.

¹² 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

¹³ Art. 8 k.p.a.

¹⁴ Art. 9 k.p.a.

Samorządowego Kolegium Odwoławczego – podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami, od przedmiotowej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Błąd ten miał charakter niezamierzony i wynikał z zastosowania nieaktualnego wzoru decyzji. Nie wynikał on z celowego działania, lecz był wynikiem niedopatrzenia”.

(akta kontroli str.139)

3. W sprawie nr 17 (R.Z.) Organ nieprawidłowo doręczył Stronie decyzję. Została ona doręczona w siedzibie organu. Widnieje na niej podpis Strony, brak jest potwierdzenia przez Stronę daty odbioru. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 39 k.p.a.¹⁵ oraz 46 k.p.a.¹⁶

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następne k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia. Doręczenie decyzji winno nastąpić niezwłocznie po jej wydaniu. Podstawowym sposobem doręczania decyzji jest tzw. doręczenie właściwe (zwykłe), czyli doręczenie bezpośrednio do rąk adresata decyzji (jego pełnomocnika lub przedstawiciela ustawowego). Adresat potwierdza odbiór przesyłki poprzez złożenie własnoręcznie podpisu i podanie daty (tzw. daty pewnej) jej odbioru na zwrotce¹⁷. Taki sposób daje pewność, że decyzja została doręczona do rąk adresata i tym samym nie są potrzebne żadne dodatkowe dowody doręczenia.

¹⁵ „Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i § 2 pkt 1, organ administracji publicznej doręcza pisma: 1) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 1640), albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia decyzji, której organ administracji publicznej nadał rygor natychmiastowej wykonalności, albo decyzji, która podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy, w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych albo jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w szczególności bezpieczeństwo państwa, obronność lub porządek publiczny, organ administracji publicznej może doręczyć decyzję w sposób określony w § 3. Przepisów § 1 i § 2 pkt 1 nie stosuje się”.

¹⁶ Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu”.

¹⁷ Art. 42 k.p.a.

„W zasadzie własnoręczny podpis odbierającego pismo potwierdza nie tylko jego odbiór, ale i datę doręczenia. Wskazanie przez odbierającego daty doręczenia jest najlepszą rękojmą, że data ta jest zgodna z rzeczywistością”¹⁸.

„W stanie prawnym po 5 października 2021 roku doręczanie pisma przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku - Prawo pocztowe aktualizuje się dopiero w przypadku braku możliwości doręczenia pisma na adres do doręczeń elektronicznych oraz w przypadku braku możliwości doręczenia pisma przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej (art. 39 § 3 pkt 1 k.p.a.). Także po tej dacie, w przypadku pism wydanych przez organ administracji publicznej w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma (art. 39¹ § 1 k.p.a.)”¹⁹.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pana R.Z. decyzja została odebrana osobiście przez Stronę w siedzibie tut. Ośrodka. Pracownik wydający decyzję nie dopatrzył, że Strona nie wpisała daty odbioru decyzji”.

(akta kontroli str. 119-122)

4. W sprawach nr 1 (M.W.), nr 2 (M.W.), nr 3 (E.P.) nr 5 (K.D.), nr 9 (P.L.) Organ ustalając prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami utracił dochody wnioskodawców i członków ich rodzin bez dokumentów potwierdzających okres, formę i kwotę dochodu utraconego. Tym samym został naruszony § 5 pkt 4 lit e ²⁰ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych z dnia 6 lipca 2023 r. ²¹. Organ nie wezwał wnioskodawców do uzupełnienia wniosku. Takie działanie narusza art. 23 ust. 4 d ²² oraz 24a ust. 2 ²³ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach P. M.W, P. M.W, P. E.P, P. K.D., P.P.L. dotyczących przyznania prawa do świadczeń rodzinnych, Organ utracił dochody rodziny bez dokumentów potwierdzających datę, rodzaj i kwotę dochodu utraconego, ponieważ posiadał informację z ZUS- weryfikacja Empatia o okresie zgłoszenia do ubezpieczeń z tytułu zatrudnienia oraz posiadał zaświadczenie o udzieleniu urlopu wychowawczego (sprawa Pani E.P. i Pani M.W.) dlatego nie żądał od Strony dokumentów potwierdzających zatrudnienie i kwotę utraconego dochodu. W dniu

¹⁸ wyrok WSA Wrocław z dnia 30.01.2018 r. IVSA/Wr737/17.

¹⁹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 13 maja 2022 r., IV SA/Po 47/22.

²⁰ Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, poza odpowiednimi informacjami i dokumentami wskazanymi w § 2-4 uwzględnia się również oświadczenie lub inny dokument określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,

²¹ (Dz. U. z 2023 r, poz. 1340)

²² W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

²³ W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

kontroli tj. 21.08.2025 r. Pani E.P i Pani M.W. dostarczyły pit-11 za 2023 r. ”.

(akta kontroli str.125)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż w sytuacji utraty dochodów weryfikacja składek na ubezpieczenie zdrowotne w systemie ZUS nie jest wystarczająca by dokonać utraty dochodów. Informacja z ZUS służy do ustalenia kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych²⁴ obowiązujące w dniu wydania decyzji w sposób szczegółowy reguluje jakie dokumenty Strona powinna przedłożyć w sytuacji utraty dochodów. Regulacja ta zawarta jest w § 5 pkt 4 lit. e ww. rozporządzenia.

5. W sprawie nr 19 (S.K.) Organ przyznając prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka błędnie ustalił dochód rodziny, nie doliczając do dochodu rodziny kwoty 10 800 zł z tytułu alimentów otrzymanych w roku bazowym 2023 r. Organ doliczył do dochodu rodziny kwotę 10 200 zł, która nie wynika z posiadanych dokumentów jako ta, którą rodzina dysponowała w 2022 r.

Nie uwzględnienie w wyliczeniu alimentów otrzymanych w roku bazowym narusza art. 3 pkt1 lit. c tiret 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych²⁵.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani S.K. Organ ustalając prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka decyzja z dnia 18.03.2024 r. błędnie ustalił dochód z powodu omyłki pisarskiej pracownika prowadzącego postępowanie. Przyjęto dochód z tytułu alimentów z roku 2022 r. w kwocie 10 800, 00zł zamiast prawidłowej kwoty 10 200,00 zł. Powyższe nie miało wpływu na przyznanie uprawnienia do świadczenia”.

(dowód akta kontroli str.115)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak weryfikacji w systemie Empatia dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy,
2. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia,
3. nieprawidłowe doręczenie decyzji dot. świadczeń rodzinnych,
4. utracanie dochodów bez dokumentów potwierdzających datę, okres i formę dochodu utraconego, brak wezwań do uzupełnienia wniosków,
5. błędne ustalenie dochodu rodziny przy ustalaniu prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Działalność MGOPS w Ścinawie w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **negatywnie**.

²⁴ Patrz przypis 21

²⁵ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie – oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, alimenty na rzecz dzieci.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Wpłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa²⁶ oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą do dnia kontroli Miejsko-Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie realizuje świadczenia rodzinne dla 13 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie od 1.01.2024 r. do 20.08.2025 r. Ośrodek wydał 13 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych. Od treści wydanych decyzji nie złożono odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka o następujących numerach:

1. Y.T – OPS/8127/ZRD/U/2/2024 z dnia 27.11.2024 r.
2. I.K. - OPS/8127/ŚR/1/U/2025 z dnia 23.03.2025 r.,
OPS.8127.Śr.JZ.U.2025 z dnia 9.05.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

MGOPS w Ścinawie samodzielnie uzyskiwał/weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone były terminowo. Termin ich wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

²⁶ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz.337 ze zm.)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W skontrolowanych sprawach, Organ ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu, nie zweryfikował dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy, do czego jest zobligowany na mocy art. 23b ust. 1 pkt 1²⁷ ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek rodzinny na dziecko przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł²⁸. Natomiast w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł²⁹. Definicja dochodu rodziny oraz dochodu członka rodziny zawarta jest natomiast w art. 3 pkt 2³⁰ oraz pkt 2a³¹ ww. ustawy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie osób ze statusem UKR organ przed wydaniem decyzji przyznającej świadczenie rodzinne uzależnione od kryterium dochodowego, nie weryfikuje w systemie empatia dochodów wszystkich członków rodziny, ponieważ przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych błędnie założono, że weryfikacji pod względem dochodów podlegają pełnoletni członkowie rodziny”.

(dowód: akta kontroli str. 101)

2. W sprawie nr 1 (Y.T.) Organ w decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych nie sporządza uzasadnienia faktycznego. W uzasadnieniu nie wskazywano faktów, które Organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Takie działanie jest niezgodne z art. 107 § 1 k.p.a.³².

W uzasadnieniu decyzji winny być przywoływane dane, tak aby były one zgodne z załączoną do akt sprawy dokumentacją. Motywy rozstrzygnięcia muszą być tak ujęte, aby Strona zainteresowana mogła zrozumieć i w miarę możliwości zaakceptować zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się Organ przy jej wydaniu. Takie uzasadnienie daje również rękojmię, iż Organ dołożył należytej staranności przy podejmowaniu rozstrzygnięcia³³.

Uzasadnienie decyzji winno być sporządzone w taki sposób, by możliwym było poznanie toku rozumowania organu i kontrola prawidłowości rozstrzygnięcia.

„Uzasadnienie faktyczne i prawne jest istotnym elementem decyzji, bowiem przedstawia tok procesu myślowego organu, który doprowadził do wydanego rozstrzygnięcia. Ponadto, odpowiednie przedstawienie procesu rozumowania organu w zakresie podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia stanowi jedną z gwarancji realizacji zasady przekonywania wynikającej z art. 11 k.p.a., zgodnie z którym organ administracji jest zobowiązany do wyjaśnienia stronie zasadności przesłanek, którymi kierował się przy załatwieniu sprawy, aby

²⁷ Patrz przypis 8

²⁸ art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych

²⁹ Art. 5 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych

³⁰ Patrz przypis 9

³¹ Patrz przypis 10

³² w decyzji musi być zawarte uzasadnienie faktyczne i prawne. Uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa (art. 107 § 3 k.p.a.)

³³ Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19 stycznia 2022 r., II S/Po 468/21

w miarę możliwości doprowadzić do wykonania decyzji bez stosowania środków przymusu. Stanowi także jedną z gwarancji realizacji zasady pogłębiania zaufania wynikającej z art. 8 § 1 k.p.a., zgodnie z którym organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. Uzasadnienie decyzji winno też spełniać rolę edukacyjną w stosunku do adresatów decyzji oraz innych podmiotów, a także powinno umożliwiać kontrolę zasadności decyzji, w tym również przez sąd, który nie zastępuje organu w podaniu motywów uzasadnienia decyzji o oznaczonej treści. Prawdłowo zredegowane uzasadnienie wymaga zatem logicznego i czytelnego przedstawienia przez organ swojego stanowiska, co umożliwia jego kontrolę nie tylko przez stronę będącą adresatem wydanego rozstrzygnięcia, lecz również przez sąd³⁴.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani Y.T. organ w decyzji z dnia 27.11.2024 r. nie sporządził uzasadnienia faktycznego, ponieważ były to decyzje przyznające świadczenia, na wniosek Strony, zgodne z jej żądaniem. Stosowano ujednolicone wzory zawierające tylko uzasadnienia prawne, które zostaną modyfikowane poprzez rozszerzenie o przedstawienie stanu faktycznego”.

(dowód: akta kontroli str. 97-100)

W przypadku, gdy Organ wydając decyzję uwzględnia żądanie strony jest zobowiązany w podstawie prawnej decyzji przytoczyć art. 107 § 4 k.p.a.³⁵.

3. W sprawie nr 1 (Y.T.) oraz w sprawie nr 2 (I.K.) Organ w decyzjach przyznających świadczenia rodzinne dla osób ze statusem UKR błędnie ustalił okres przysługiwania świadczenia. W sprawie nr 1 (Y.T.) decyzją z dnia 27.11.2024 r. nr OPS/8127/ZRD/U/2/2024 Organ przyznał Stronie prawo do zasiłku rodzinnego na dwoje dzieci na okres od 1.11.2024 r. do 31.10.2025 r. zamiast do 30.09.2025 r. W sprawie nr 2 (I.K.) decyzją z dnia 26.03.2025 r. nr OPS/8127/ŚR/1/U/2025 Organ przyznał prawo do świadczenia rodzicielskiego na okres od 31.01.2025 r. do 30.01.2026 r. zamiast do 30.09.2025 r.

Zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa³⁶ obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1³⁷ ww. ustawy, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyznanie świadczenia rodzinnego na okres dłuższy niż do 30 września 2025 r. stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy

³⁴ wyrok WSA w Gliwicach z 11 stycznia 2022 r. IIISA/GI/1062/21.

³⁵ Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony

³⁶ art. 26 ust. 1 ustawy

³⁷ Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 września 2025 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 1 (Y.T.) wyjaśnił:

„W sprawie Pani Y.T. organ w decyzji przyznającej zasiłek rodzinny z 27.11.2024 r. błędnie rozstrzygnął o okresie przyznania świadczenia do 31.10.2025 r., zamiast do 30.09.2025 r., ponieważ w wyniku konsultacji z radcą prawnym ustalono, że decyzja przyznająca zasiłek rodzinny wraz z dodatkami powinna być wydana na cały okres zasiłkowy tj. od 1.11.2024 r. do 31.10.2025 r. Natomiast w decyzjach zawarto zapis <z tym jednak zastrzeżeniem, że zasiłek rodzinny przysługuje nie dłużej niż do dnia uznawania pobytu obywateli Ukrainy w Polsce za legalny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa>. Zobowiązujemy się do prawidłowego formułowania sentencji decyzji poczynwszy od dnia kontroli”.

(dowód akta kontroli str.95)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 2 (I.K.) wyjaśnił:

„W sprawie Pani I.K. organ błędnie rozstrzygnął o okresie przyznania świadczenia rodzicielskiego do 30.01.2026 r. zamiast do 30.09.2025 r., ponieważ w wyniku konsultacji z radcą prawnym ustalono, że decyzja przyznająca świadczenie rodzicielskie powinna być wydana na okres 12 miesięcy tj. od 31.01.2025 r. do 30.01.2026 r. Natomiast w decyzjach zawarto zapis <z tym jednak zastrzeżeniem, że zasiłek rodzinny przysługuje nie dłużej niż do dnia uznawania pobytu obywateli Ukrainy w Polsce za legalny, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa>. Zobowiązujemy się do prawidłowego formułowania sentencji decyzji poczynwszy od dnia kontroli”.

(akta kontroli str.103-108)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Brak weryfikacji dochodów wszystkich członków rodziny w systemie Empatia przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego dla osób ze statusem UKR,
2. Brak uzasadnienia faktycznego w decyzji ustalającej prawo do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR,
3. Błędnie ustalony okres przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR.

Działalność MGOPS w Ścinawie w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowości przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, oceniono **negatywnie**.

D) Postępowanie dotyczące ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem

kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23 a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 8 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. W.Cz.

2. A.L.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonym wniosku podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL. Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonymi wnioskami oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a.³⁸.

Działalność MGOPS w Ścinawie w obszarze postępowania dotyczącego ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz terminowość przekazania ww. wniosków, **oceniono pozytywnie.**

³⁸organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3.

E) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 57 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 39 rodzin.

(akta kontroli str.44)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 1 199 świadczeń na łączną kwotę 61 225,77 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 1 036 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 127 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 36 świadczeń.

(akta kontroli str.43)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 81 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym jedną decyzję odmowną. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str.44)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 10 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.K.S. - OPS.8191.5.2024-2025.FA.2024 z dnia 15.10.2024 ze zm.

2.K.K. - OPS.8191.12.2024-2025.FA.2024 z dnia 17.10.2024 r. ze zm.

3.K.W. - OPS.8191.9.2024-2025.FA.2024. z dnia 18.10.2024. ze zm.

4.R.B. - OPS.8191.16.2024-2025.FA.2024 z dnia 17.10.2024 r. ze zm.,
OPS.8191.3.2024-2025.FA.2024 z dnia 15.10.2024 r. ze zm.

5.D.M. - OPS.8191.42.2023-2024.FA.2024 z dnia 13.03.2024 r.

Podstawowym dokumentem wymagany do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. (Zgodnie z brzmieniem ustawy obowiązującej w dniu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego). Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata

świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³⁹.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39⁴⁰ i art. 46⁴¹ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, organ nie weryfikuje dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy, do czego jest zobligowany na mocy art. 15 a ust. 1 pkt 1⁴² ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł, zwaloryzowanej zgodnie z ust. 2c-2f.

Definicja dochodu rodziny oraz dochodu członka rodziny zawarta jest natomiast w art. 2 pkt 5⁴³ oraz art. 2 pkt 5a⁴⁴ ww. ustawy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego Organ przed wydaniem decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione od dochodów, nie weryfikuje w systemie empatia dochodów wszystkich członków rodziny, ponieważ przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie założono, że weryfikacji pod

³⁹ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

⁴⁰ Patrz przypis 15

⁴¹ patrz przypis 16

⁴² Organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych (...), odpowiednio: informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości: a) dochodu, b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu, c) należnego podatku.

⁴³ Dochódzie rodziny - oznacza to dochód rodziny, o którym mowa w przepisach o świadczeniach rodzinnych

⁴⁴ Dochódzie członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 3-4b

względem dochodów podlegają pełnoletni członkowie rodziny ”.

(akta kontroli str.123)

2. W sprawie nr 1 (K.S.), nr 2 (K.K.) nr 5 (D.M.) Organ utracił dochodu rodziny i przyznał prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez dokumentów potwierdzających datę, kwotę i rodzaj dochodu utraconego. Organ nie wezwał Stron do złożenia wyjaśnień zgodnie z § 7 pkt 2 ⁴⁵ Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁴⁶ do złożenia wyjaśnień w sprawie i dostarczenia właściwego dokumentu potwierdzającego datę utraty dochodu za 2023 r.

Tym samym naruszony został art. 15 ust. 4a⁴⁷ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawach Pani K.S., Pani K.K., Pani D.M. dotyczących przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Organ utracił dochodu rodziny bez dokumentów potwierdzających datę, rodzaj i kwotę dochodu utraconego, ponieważ posiadał informację z ZUS- weryfikacja Empatia o okresie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia i dlatego dodatkowo nie żądał od Strony dokumentów potwierdzających zatrudnienie i kwotę utraconego dochodu”.

(akta kontroli str.117)

3. W sprawie 5 (D.M.) w aktach sprawy stwierdzono brak zaświadczenia od komornika sądowego o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych prowadzonej w oparciu o aktualny wyrok zasądający alimenty ([REDAKTOWANE] r.), który

Wnioskodawczyni dołączyła do wniosku z dnia 12.03.2024 r.

Do wniosku składanego w dniu 12.03.2024 r., wnioskodawczyni dołączyła zaświadczenie od komornika z dnia 4.03.2024 r. o bezskuteczności świadczeń alimentacyjnych, w którym komornik informuje, że egzekucja świadczeń na rzecz MM w kwocie w kwocie [REDAKTOWANE] zasądzonych Wyrokiem Sądu Rejonowego w Lublinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia [REDAKTOWANE] zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 2.09.2022 r. oraz Protokół ugody Sądu Rejonowego w Lublinie [REDAKTOWANE]

Definicja bezskutecznej egzekucji, która jest warunkiem niezbędnym do ubiegania się o prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego została zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴⁸.

⁴⁵ w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

⁴⁶ (Dz. U. z 2023 r., poz. 1341)

⁴⁷ W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

⁴⁸ Ilekroć w ustawie jest mowa o bezskuteczności egzekucji - oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych, albo postępowanie upadłościowe, w toku którego w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie otrzymano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu: a) braku

Tym samym naruszony został art. 15 ust. 4 pkt 3 lit a ww. ustawy⁴⁹. Organ nie zbadał dogłębnie sprawę czym naruszył art. 7. k.p.a.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani D.M. Organ przyznał prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez dogłębnego zbadania sprawy i nie wyjaśnił czy Komornik Sądowy prowadzi egzekucję świadczeń alimentacyjnych na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy sygn.. akt RC 321/23 z dnia 28 sierpnia 2023 r., w związku z tym że pracownik prowadzący postępowanie nieprawidłowo zinterpretował przepisy i błędnie ocenił zebrany materiał dowodowy. Strona do wniosku o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego dołączyła zaświadczenie o bezskuteczności [REDAKTOWANE] z którego wynika, że egzekucja jest prowadzona w oparciu o wykonalny wyrok sygn.. [REDAKTOWANE] a także dołączyła do wniosku wyrok rozwodowy sygn.. [REDAKTOWANE] z którego wynika, że kwota zasądzonych alimentów nie uległa zmianie w stosunku do kwoty zasądzonych alimentów nie uległa zmianie w stosunku do kwoty określonej w wyroku z 2022 r. Dlatego też pracownik prowadzący postępowanie błędnie wywnioskował, z zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji z 6.03.2024 r. odnosi się również do wyroku z 28.08.2023 r. W związku z kontrolą w dniu 22.08.2025 r. wystąpiono z wnioskiem do komornika sądowego o wyjaśnienie, czy egzekucja, o której mowa w zaświadczeniu z 6.03.2024 r. prowadzona jest na podstawie wyroku S [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE]. W odpowiedzi z dnia 27.08.2025 r. otrzymano informację, że egzekucja obejmuje zaległe i bieżące alimenty. Ponadto komornik wystosował sprostowanie do zaświadczenia z dnia 6.03.2024 r. wskazując, że egzekucja dotyczy również wyroku sygn.. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE]

(akta kontroli str.129-138)

4. W sprawie nr 4 (R.B.) Organ ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nieprawidłowo ustalił dochód rodziny. Do dochodu rodziny nie zostały doliczone dochody syna G.B osiągnięte w roku bazowym 2023 r. z tytułu praktyk zawodowych w szkole branżowej. Tym samym został naruszony art. 2 pkt 4⁵⁰ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zw. z art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 2 pkt 5a⁵¹ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie Pani R.B. Organ ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nieprawidłowo ustalił dochód rodziny nie doliczając do dochodów – dochodu syna G. z tytułu praktyk, ponieważ przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie założono, że weryfikacji pod względem dochodów podlegają pełnoletni członkowie rodziny. Ponownie przeliczono dochód rodziny z uwzględnieniem dochodu z praktyk syna, (...) nie ma wpływu na uprawnienie do świadczeń z funduszu alimentacyjnego”.

(akta kontroli str.109)

podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika, b) braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą;

⁴⁹ Do wniosku należy dołączyć odpowiednio: 3) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia: a) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenie stwierdzające bezskuteczność egzekucji,

⁵⁰ Patrz przypis 42

⁵¹ Patrz przypis 43

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak weryfikacji w systemie Empatia dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
2. utracanie dochodów rodziny bez dokumentów potwierdzających datę, kwotę i rodzaj dochodu utraconego,
3. brak dogłębnego zbadania sprawy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
4. nieprawidłowe ustalanie dochodów rodziny poprzez niewliczenie dochodów z tytułu praktyk zawodowych.

Działalność MGOPS w Ścinawie w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **negatywnie**.

F) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Ścinawa zarejestrowanych było 35 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2024 r.	Liczba narastająco - stan na 20.08.2025 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 20.08.2025 r.)	53
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	35
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	13
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	13
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	3
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	3
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania	0

przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	14
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	9
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	11
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	10
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o beczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	153
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	30

(akta kontroli, str.45)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. BIG Infomonitor S.A,
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD),
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(akta kontroli, str.73)

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie w okresie objętym kontrolą tj. od dnia 1.01.2024 r. do dnia kontroli tj. do 20.08.2025 roku, działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ponieważ z oświadczeń osób wnioskujących o świadczenia, dot. miejsca zamieszkania, wieku, zatrudnienia i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny, wynika najczęściej, że osoby zobowiązane znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej, nie żyją lub wnioskodawcy nie posiadają żadnych informacji na ich temat. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie podczas przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego informuje wierzycieli o możliwości wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, nikt jednak nie wnioskował o wszczęcie takiego postępowania”.

(akta kontroli, str.81)

Z informacji przekazanych przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie wynika, iż : *„W okresie objętym kontrolą do organu nie wpłynęły od osób uprawnionych żadne wnioski, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.*

(akta kontroli, str.79)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1.A.Sz., 2. R.K., 3.M.B., 4. R.M., 5. K.W.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie w okresie objętym kontrolą zgłaszał dłużników do Krajowego Rejestru Zadłużonych (KRZ). Tut. Ośrodek rozpoczął procedurę

utworzenia konta podmiotu dla ośrodka pomocy społecznej w Krajowym Rejestrze Zadłużonych w dniu 11 lipca 2024 r. W wyniku długiego procesu weryfikacji i problemów z uzyskaniem uprawnień do wykonywania czynności merytorycznych, proces utworzenia konta został zakończony w lipcu 2025 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie od dnia 27 lipca 2025 r. zgłasza dłużników alimentacyjnych w KRZ”.

(akta kontroli str.75-78)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (A.Sz.) i nr 5 (K.W.) Ośrodek w przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych w trybie art. 304 § 2 k.p.k.⁵² zawiadamiał organy Policji o możliwości popełnienia przez zobowiązanych przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.⁵³ z naruszeniem art. 35 k.p.a. (np. w sprawie nr 1 A.Sz. decyzja przyznająca świadczenia została wydana 15.10.2024 r., a zawiadomienie organów ścigania 2.01.2025 r., w sprawie nr 5 K.W. decyzja przyznająca wydana została 16.10.2024 r., a zawiadomienie organów 2.01.2025 r.)

Takie postępowanie narusza art. 35 k.p.a.⁵⁴ w zw. z art. 6 k.p.a.⁵⁵.

Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, tym samym zobowiązane są przestrzegać terminów załatwiania spraw określonych w art. 35 k.p.a.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik merytoryczny prowadzący sprawy świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w pierwszej kolejności wysyłał wnioski do komorników sądowych o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego lub o wszczęcie postępowania egzekucji oraz podejmował działania wobec dłużników alimentacyjnych jak wezwanie na wywiad (w przypadku gdy jest organem właściwym dłużnika) lub przysyłał wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika do właściwego organu. Z uwagi na podejmowanie powyższych czynności oraz wzmogłą liczbę wniosków, które wpłynęły w tym okresie, nie wystosowano niezwłocznie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. Tut. Organ wdrożył rozwiązania organizacyjne mające na celu dbałość o niezwłoczne składanie zawiadomień do prokuratury”.

(akta kontroli str.83-86)

2. W sprawie nr 4 (R.M.) po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego decyzją z dnia 13.03.2024 r. Ośrodek w przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych w trybie art. 304 § 2 k.p.k.⁵⁶ nie zawiadomił prokuratury o możliwości popełnienia przez zobowiązanego przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.⁵⁷.

⁵² instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

⁵³ art. 209 § 1 kto uchyła się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku

⁵⁴ Patrz przypis 37

⁵⁵ Zasada praworządności

⁵⁶ Patrz przypis 51

⁵⁷ Patrz przypis 52

Takie postępowanie narusza art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 304 § 2 k.p.k.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie dłużnika R.M. organ po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego decyzją z dnia 13.03.2024 r. do dnia kontroli nie skierowano do prokuratury zawiadomienia z art. 209 k.k. w związku z art. 304 k.p.k. z uwagi na przeoczenie przez pracownika prowadzącego sprawę spowodowane dużą ilością zadań wykonywanych w tym czasie”.

(dowód: akta kontroli, str.87)

3. W sprawie nr 4 (R.M.) Organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego decyzją z dnia 13.03.2024 r. Dłużnik mieszka na terenie gminy Ścinawa. Organ do dnia kontroli nie wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny i do złożenia oświadczenia majątkowego. Naruszony został art. 4 ust. 1 ⁵⁸ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W sprawie dłużnika R.M. organ nie wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego decyzją z 13.03.2024 r. z powodu przeoczenia pracownika”.

(dowód akta kontroli str.89)

4. W skontrolowanych sprawach nr 1 A.Sz., nr 2 R.K., nr 3 M.B., nr 5 K.W. Organ prowadząc postępowanie wobec dłużników sporządzał w sprawach pisma m.in. wnioski o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika, wezwania na wywiad alimentacyjny, zawiadomienia z art. 209 k.k. jako MGOPS, a nie jako organ właściwy, czyli burmistrz. Takie działanie narusza art. 2 ust. 9⁵⁹ i 10⁶⁰ w zw. z art. 8 b ⁶¹i art. 12 ust. 1⁶² i ust. 2 ⁶³ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁵⁸ organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

⁵⁹ organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

⁶⁰ organ właściwy wierzyciela - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej;

⁶¹ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

⁶² Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela.

⁶³ Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Tut. Organ w sprawach dłużników alimentacyjnych prowadzi postępowanie i sporządza w sprawie pisma np. wnioski o podjęcie działań, wezwania na wywiad, zawiadomienia z art. 209 k.k. jako MGOPS, a nie jako organ właściwy czyli burmistrz w wyniku omyłkowego oznaczenia organu jako Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie działający z upoważnienia Burmistrza Ścinawy. Z uwagi na przyjętą od wielu lat praktykę oznaczenia m.in. pism w opisany wyżej sposób dotychczas uznawaliśmy, że są one prawidłowo oznaczone. Zobowiązujemy się do stosowania prawidłowych oznaczeń poczynwszy od dnia kontroli”.

(dowód akta kontroli str. 91)

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały niedomówień i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron⁶⁴. Udzielenie upoważnienia dla pracownika MGOPS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że MGOPS staje się organem właściwym w tych sprawach.

5. W sprawie nr 1 A.Sz. w dniu 15.04.2024 r. do Ośrodka wpłynęło zawiadomienie od komornika sądowego w trybie art. 763 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego⁶⁵ zwanej dalej k.p.c. W zawiadomieniu tym komornik informuje organ, że dłużnik jest właścicielem nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta. Komornik wskazuje, że wierzyciel winien złożyć stosowny wniosek o dokonanie zajęcia oraz wskazać komornika do którego ma nastąpić przekazanie sprawy.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów⁶⁶. Dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie⁶⁷.

Wskutek wniosku wierzyciela o wszczęcie egzekucji z nieruchomości wymienionej we wniosku komornik wzywa dłużnika, aby zapłacił dług w ciągu dwóch tygodni pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania.

Prowadząc postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych organ powinien stale monitorować zakres podejmowanych działań oraz ich rezultaty, jak i podejmować czynności, które mogą nakłonić go do współpracy z organem prowadzącym postępowanie mimo np. ustania wypłaty świadczeń. Oczekiwania Najwyższej Izby Kontroli w zakresie poprawy funkcjonowania systemu egzekwowania od dłużników alimentacyjnych ich zobowiązań

gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

⁶⁴ art. 9 k.p.a.

⁶⁵ (t.j.Dz.U. z 204, poz.1568 ze.) - § 1. Komornik zawiadamia stronę o każdej dokonanej czynności, o której terminie nie była zawiadomiona i przy której nie była obecna, i na jej żądanie udziela wyjaśnień o stanie sprawy. § 2. Przepis § 1 stosuje się także do uczestnika postępowania, którego dotyczy czynność komornika.

⁶⁶ art. 27 ust. 3 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁶⁷ art. 27 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

uzasadniają podejmowanie dodatkowych działań, nie tylko komorników, ale także w odniesieniu do działań wspierających podejmowanych przez ośrodki pomocy społecznej. Dla zapewnienia wzrostu ściągальności alimentów na dzieci konieczne jest stosowanie szczególnych środków w stosunku do osób, które nie podejmują współpracy, przez co środki na zabezpieczenie potrzeb ich własnych dzieci pokrywane są w formie świadczenia z funduszu alimentacyjnego ze środków budżetu państwa.

Zaniechanie organu stanowi naruszenie art. 799 § 1 k.p.c.⁶⁸.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Organ po otrzymaniu od komornika zawiadomienia z art. 763 k.p.c. w dniu 15.04.2024 r. przez niedopatrzanie nie złożył wniosku o dokonanie zajęcia nieruchomości będącej w posiadaniu dłużnika, ponieważ pracownik merytoryczny prowadzący sprawę stwierdził, że adresatem wniosku jest K.S. (informacja ta została umieszczona w lewym dolnym rogu zawiadomienia), a tut. Ośrodek otrzymał zawiadomienie jedynie do wiadomości, które następnie dołączono do akt sprawy. Pracownik uznał omyłkowo, że komornik będzie prowadził dalsze czynności związane z zajęciem nieruchomości na wniosek złożony przez wierzycielkę”.

(dowód: akta kontroli str.93)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. nieterminowe sporządzanie jako organ właściwy wierzyciela zawiadomień do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. wobec dłużnika alimentacyjnego,
2. brak zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. wobec dłużnika alimentacyjnego,
3. niepodejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego i brak wezwania go na wywiad alimentacyjny,
4. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako Ośrodek Pomocy Społecznej,
5. brak wniosku do komornika o dokonanie zajęcia nieruchomości będącej w posiadaniu dłużnika alimentacyjnego.

Działalność MGOPS w Ścinawie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **negatywnie**.

G) Postępowanie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

⁶⁸ Wniosek o wszczęcie egzekucji lub żądanie przeprowadzenia egzekucji z urzędu umożliwia prowadzenie egzekucji według wszystkich dopuszczalnych sposobów, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości. Skierowanie egzekucji do nieruchomości dłużnika oraz składników jego majątku, do których przepisy o egzekucji z nieruchomości stosuje się odpowiednio, jest możliwe tylko na wniosek wierzyciela. Wierzyciel może wskazać wybrane przez siebie sposób albo sposoby egzekucji. Organ egzekucyjny stosuje sposób egzekucji najmniej uciążliwy dla dłużnika.

W okresie od objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 do 20.08.2025 r. do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ścinawie wpłynął jeden wniosek o przyznanie ww. świadczenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1. **D.W.** – OPS.8127.ŚZŻ.1.2024 z dnia 28.08.2024 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁶⁹, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: ginekologii i położnictwa, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzja administracyjna została wydana w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.⁷⁰.

Działalność MGOPS w Ścinawie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł oceniono **pozytywnie**.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak weryfikacji w systemie Empatia dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy,
2. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych, w których odstąpiono od uzasadnienia,
3. nieprawidłowe doręczenie decyzji dot. świadczeń rodzinnych,
4. utracanie dochodów bez dokumentów potwierdzających datę, okres i formę dochodu

⁶⁹(t. j. Dz. U z 2024, poz. 146)

⁷⁰ Patrz przypis 15 i 16

- utraconego, brak wezwań do uzupełnienia wniosków,
5. błędne ustalenie dochodu rodziny przy ustalaniu prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
 6. brak weryfikacji dochodów wszystkich członków rodziny w systemie Empatia przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego dla osób ze statusem UKR,
 7. brak uzasadnienia faktycznego w decyzji ustalającej prawo do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR,
 8. błędnie ustalony okres przyznania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR.
 9. brak weryfikacji w systemie Empatia dochodów wszystkich członków rodziny wnioskodawcy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 10. utracanie dochodów rodziny bez dokumentów potwierdzających datę, kwotę i rodzaj dochodu utraconego przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 11. brak dogłębnego zbadania sprawy,
 12. nieprawidłowe ustalenie dochodów rodziny poprzez niewliczenie dochodów z tytułu praktyk.
 13. nieterminowe sporządzanie jako organ właściwy wierzyciela zawiadomień do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. wobec dłużnika alimentacyjnego,
 14. brak zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. wobec dłużnika alimentacyjnego,
 15. niepodjęmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego i brak wezwania go na wywiad alimentacyjny,
 16. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako Ośrodek Pomocy Społecznej,
 17. brak wniosku do komornika o dokonanie zajęcia nieruchomości będącej w posiadaniu dłużnika alimentacyjnego.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Weryfikować w systemie Emp@tia dochody wszystkich członków rodziny osób ubiegających się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami.
Podstawa prawna: art. 23 b ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 3 pkt 2 i 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Prawidłowo pouczać Stronę o środkach odwoławczych od decyzji. W decyzjach, w których odstąpiono od uzasadnienia informować Stronę o prawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Prawidłowo doręczać Stronie decyzję administracyjną dotyczącą świadczeń rodzinnych
Podstawa prawa: art. 39 i 46 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu, utracić dochody na podstawie dokumentów potwierdzających okres formę i kwotę dochodu utraconego. W przypadku niekompletnego wniosku wzywać Stronę do jego uzupełnienia.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4 d oraz art. 24 a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz § 5 pkt 4 lit e rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.

5. Prawidłowo ustalać dochody rodziny. Do dochodu rodziny doliczać kwotę alimentów otrzymanych za rok bazowy poprzedzający okres zasiłkowy.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 1 lit c tiret 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Weryfikować w systemie Emp@tia dochody wszystkich członków rodziny osób ze statusem UKR ubiegających się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami.

Podstawa prawna: art. 23 b ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 3 pkt 2 i 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W decyzjach przyznających prawo do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. A w przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji przywoływać w podstawie prawnej art. 107 § 4 k.p.a.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 w zw. z art. 107 § 3 ustawy k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Prawidłowo ustalać okres przyznania świadczeń rodzinnych dla osób legitymujących się statusem UKR.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Weryfikować w systemie Emp@tia dochody wszystkich członków rodziny wnioskodawców ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 15 a ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Ustalając prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, utracić dochody rodziny na podstawie dokumentów potwierdzających datę, kwotę i rodzaj dochodu utraconego. W przypadku braku ww. dokumentów wzywać stronę do uzupełnienia wniosku.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 4a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz § 7 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodów oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Termin wykonania: na bieżąco.

11. Przed przyznaniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dogłębnie i wnikliwie analizować sprawę.

Podstawa prawna; art. 7 k.p.a. w związku z art. 15 ust. 4 pkt 3 lit a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

12. Prawidłowo ustalać dochody rodziny przed przyznaniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Do dochodów wliczać dochody członków rodziny z tytułu płatnych praktyk zawodowych.
Podstawa prawna: art. 2 pkt 5a oraz art. 2 pkt 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zw. z art. 3 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
13. Zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. przez dłużnika alimentacyjnego sporządzać z zachowaniem terminów określonych w k.p.a.
Podstawa prawna: art. 35 k.p.a. w zw. z art. 6 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
14. Kierować do prokuratury zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 k.k. przez dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 209 § k.k. w zw. z art. 304 § 2 k.p.k.
Termin wykonania: na bieżąco.
15. Podejmować działania wobec dłużników alimentacyjnych.
Podstawa prawna: art. 4 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
16. Działania wobec dłużnika alimentacyjnego prowadzić w imieniu organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 2 w zw. z art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
17. W przypadku powzięcia informacji o posiadaniu nieruchomości przez dłużnika alimentacyjnego – składać wniosek do komornika sądowego o dokonanie zajęcia nieruchomości celem przeprowadzenia egzekucji.
Podstawa prawna: art. 799 § 1 k.p.c. w zw. z art. 763 k.p.c.
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁷¹, Kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Miasta i Gminy Ścinawa, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Ścinawa
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

⁷¹ (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.),

